

Liceul “Voievodul Mircea” Târgoviște

Călătorim prin tradiții și obiceiuri

NUMARUL 5, MAI 2013

ISSN 2286-0479

ISSN-L 2286-0479

Nr. 5, Mai 2013

Dragi cititori,

Sărbătorile pascale sunt un motiv de bucurie pentru toti credincioşii indiferent de religia lor. Să ne bucurăm împreună în aceste zile de încă o minune!

Să nu uităm însă şi de cugetul nostru şi să continuăm să ne hrănim cu poezie, creaţie şi pasiune...

Să aveţi sărbători liniştite şi pace în suflete!

Colectivul de redactie

Coordonator: Prof. Andreea Tudor

Redactare: Nicoleta Carturoiu

Grafica: Nicoleta Carturoiu

Coperta: Nicoleta Carturoiu

Cuprins:

1. Curcubeu de Tradiţii Pascale.....	3
2. Reţete tradiţionale de Paşte.....	4
3. “Paşte fericit” în aproape toate limbile Pământului.....	6
4. “Acelaşi cer ce nu e”. Zilele de poezie Constantin Virgil Bănescu.....	8
5. 23 Mai – Ziua Mondiala a Meteorologiei.....	10

Adresa redactiei :

Liceul Tehnologic
« Voievodul Mircea »,
Bulevardul Carol I, nr.70, Tel.
0245 612959

ISSN 2286-0479

ISSN-L 2286-0479

Curenbu de Tradiții Pascale

Paștele (Pâques) în Franța înglobează mai multe celebrări, strâns legate una de cealaltă, începând cu câteva săptămâni înainte, cu Mardi Gras și continuând cu Miercurea cenusii, Joița Mare, Vinerea Pastelui și, desigur, duminica de Paști, urmată de o întreagă săptămână dedicată sărbătorilor pascale. În general, francezii obișnuiesc să petreacă Pastele în familie, la o masă bogată incluzând și tradiționalele ouă, dar își pot oferi și o scurtă vacanță, neuitând însă să meargă la o liturghie cel puțin odată după duminica de Paști.

Ouă de Paște în Franța

În prima zi de Paști, copiii se trezesc devreme, nerăbdători, să caute ouale pascale ascunse prin casă sau în grădina. Ouale decorate, alături de iepurași și găinușe, reprezintă simboluri specifice Pastelui din Franța. Un alt obicei răspândit printre copii este să se angajeze într-o competiție în care ouale de Paști sunt lăsate să se rostogolească de-a lungul unui mic plan înclinat. Singurul ou care "supraviețuiește" este declarat, la fel ca și proprietarul său, drept învingător. Acest joc pornește de la asemanarea între rostogolirea oului și prăvălirea stăncii ce închidea mormântul lui Iisus.

Belgia

Pe lângă ouale răscopate se fac și ouă de ciocolată ornate cu forme de zahăr. La începutul secolului XIX se povestea că era, în turnul bisericii Sainte-Marguerite, la Liege, o cioară care, în noaptea de Vinerea Mare, ouă un ou de aur în podul unui locuitor din parohie. În modul acesta se explica izvorul unor nume îmbogățiți și fiecare își lăsa câteva ferestre neînchise în noaptea aceea.

Elveția

În valea Emmenthal, în Zug și parțial în Lucerna se crede în popor că ouale de Paști sunt ouate de cuc. Se mai crede că ouale de Paști sunt aduse de iepuri, și copiii pregătesc din primele flori ale primăverii, câte un cuib destinat pentru a se depune ouale. Ouale de paști, ascunse prin livezi, sunt căutate cu răvnă de copii, obicei care, într-o vreme era numit "vanatul iepurelui de Paști".

Rețete tradiționale de Paște

Oua rosii si painici dulci, traditii universale

Ouale sunt simbolul fertilitatii si renasterii, asa ca prezenta oualor colorate in cosul de Paste este o obisnuinta nu numai la noi, dar si in alte tari europene. La fel ca la noi, insa, si alte tari ortodoxe au traditia incondeierii oualor de Paste.

La noi pe mese troneaza pasca, dar si alte tarii au variante asemanatoare ei. In Italia se numeste pane di Pasqua, in Germania si Austria - Osterkranz, in Olanda - paasstol, in Rusia si Ucraina - kulich, in Cehia - babobka, in Grecia - tsoureki si in Slovenia - potica. In rest, fiecare tara se lauda cu bunatatile ei, gatite dupa retete proprii.

Miel cu menta si supa Mayiritsa - traditii culinare in Grecia

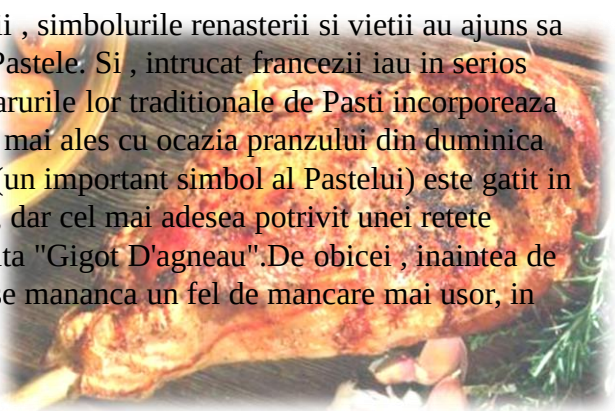
De Paste, grecii sarbatoresc cu miel indiferent in ce colt de lume se gasesc. Pregatirile le incep din Saptamana Mare in care inrolesc oua, framanta painicile dulci numite tsoureki aromate cu esenta de portocale si Mahlab (un condiment obtinut din semintele fructelor ciresului St. Lucia) si pregatesc lumanarile speciale pe care le fac cadou in ziua de Paste.

Vedeta meselor grecesti este, insa, mielul, rumenit in cuptor la foc mic, pe un pat de ierburi aromatice si ulei de masline. Il servesc langa un pahar de vin rosu, sos de menta sau salate proaspte si o supa din maruntaie de miel numita Mayiritsa. Prajitura preferata nu e cozonacul, ci niste panici impletite facute cu suc de portocale si seminte de susan numite Koullourakiak, dar si celebrele baclavale cu multa nuca.

Mancarea frantuzeasca de Pasti

Intrucat Pastele si invierea lui Cristos se sarbatoresc odata cu sosirea primaverii, simbolurile renasterii si vietii au ajuns sa fie sinonime cu Pastele. Si, intrucat francezii iau in serios bucataria, mancarurile lor traditionale de Pasti incorporeaza acest simbolism, mai ales cu ocazia pranzului din duminica Pastelui. Mielul (un important simbol al Pastelui) este gatit in diverse variante, dar cel mai adesea potrivit unei retete traditionale numita "Gigot D'agneau". De obicei, inaintea de friptura de miel se mananca un fel de mancare mai usor, in special omlete.

Cozonac, pasca si sunca in aluat - traditii culinare in Rusia

La fel ca in celelalte tari ortodoxe, Pastele e sarbatorit cu mare fast in Rusia. In multe tari slave vei gasi feluri de mancare asemanatoare cu cele de la noi, dar si rusii, ca si slovenii sau cehii au adus cate un ingredient surpriza cozonacului sau pascai. La rusi, cozonacul se numeste Kulich. E copt in tavi rotunde si inalte si are umplutura cu stafide, fructe confiate si nuci. Deasupra e decorat cu o glazura de zahar si are scris cu litere chirilice mesajul "Hristos a inviat!".

Pasca rusilor e la fel de gustoasa ca aceea pe care ati gustat-o in Bucovina sau Maramures, dar arata altfel decat va asteptati. Are forma unui un trunchi de piramida de culoare alba. In mod obisnuit se serveste alaturi de Kulich. Pe mesele rusilor isi gaseste loc si o placinta cu pui, orez si ciuperci numita Kurnik, supe, borsuri sau rasoluri, salate de sfecla, castraveti sau ou servite cu mult hrean, usturoi, maioneza si marar.

Doua specialitati rusesti iti mai pot face cu ochiul: sunca la cuptor coapta in aluat si draniki-clatite cu cartofi, ceapa si usturoi.

Peste si bere buna - traditii de Paste in Scandinavia

Tarile scandinave au meniuri speciale pentru zilele de Paste. Heringul e vedeta meniului, in locul fripturii de miel. Si nici nu poate fi altfel intr-o regiune inconjurata de ape. Pestele proaspăt, marinat sau afumat este o delicatessa care nu lipseste de pe mese. Este servit pe o chifla proaspata sau cu paine de secara, cartofi si smantana. De altfel, felul de mancare traditional in Suedia - Jansson's Temptation – este pregatit din cartofi, ceapa, sardine marinate rumenite la cuptor sub o crusta de samnatana. Un pahar de akvavit e intotdeauna la indemana. Acesta este o bautura spirtoasa specifica tarilor nordice facuta din cereale sau cartofi.

In Norvegia, bautura traditionala de Paste este berea numita Paskelbrygg. Este un amestec al celor mai bune beri locale care a aparut in urma cu 30 de ani si care difera de la o regiune la alta a tarii. Acum se poate gusta la toate targurile traditionale care se organizeaza in preajma Pastelui. Si tot in Norvegia mai exista o traditie speciala in preajma Pastelui. In aceasta perioada norvegienii obisnuiesc sa citeasca romane politiste si sa urmareasca la televizor filme politiste. Traditia a inceput in anul 1923 cand o editura si-a promovat cea mai noua carte politista in preajma Pastelui.

“Paște fericit” în aproape toate limbile Pământului

- Limba afrikaans - Geseënde Paasfees
- Limba albaneza - Gëzuar Pashkët
- Limba araba - فصح سعيد
- Limba armeană - Քրիստոս յարեալ ի մեռելոց (Kuhreestos harryav ee merrelotz)
Cristos a înviat din morti
Օրհնեալ է յարութիւնն Քրիստոսի (Ornyal eh harrootyunuhn Kuhreestosee) Binecuvantata este invierea lui Cristos (raspuns)
- Limba aromână - Ti multsă-anji Pashtili! Hristolu-nye! - Dealieha că-nye!
- Limba bască - Ondo izan Bazko garaian
- Limba bikol - Maogmang Pagkabuhay na Liwat ni Kristo
- Limba bretonă - Pask Seder
- Limba bulgară - честит Великден (čestit Velikden)
- Limba catalană - Bona Pasqua
- Limba cehă - Veselé Velikonoce
- Limba chamorro - Felis Pasgua
- Limba chineză (cantoneză) - 復活節快樂 (fuhkwuhtjít faailohk)
- Limba chineză (mandarină) - 復活節快樂 [复活节快乐] (fùhuójié kuàilè)
- Limba coreeană -
(haengpoghan puhwarcheori toesikir)

- Limba croată - Sretan Uskrs
- Limba daneză - God påske
- Limba ebraică - (chag pascha same'ach) חג פסח שמח
- Limba engleză - Happy Easter
- Limba esperanto - Esperanto Feliĉan Paskon
- Limba estonă - Häid lihavõttepühi
- Limba faroe - Gleðilig páskir
- Limba finlandeză - Hyvää Pääsiäistä / Iloista pääsiäistä

- Limba franceză - Joyeuses Pâques
- Limba galitiană - Boas Pascuas
- Limba georgiană - გილოცავთ ალდგომას (gilocavth aghdgomas)
; გილოცავ ალდგომას (gilocav aghdgomas) ;ქრისტე აღდგა (k'riste aghdga)
- Limba germană - Frohe Ostern
- Limba germană (elvetiană) - Schöni Oschtere
- Limba greacă - Καλό Πάσχα (Kaló Páskha) ; Χριστός Ανέστη (Khristos Anēstē) Cristos a înviat ; Άληθώς ανέστη (Alithos Anēstē) cu adevărat a înviat (raspuns)
- Limba hawaiană - E 'ōlelo mālie
- Limba hindî - शुभ ईस्टर (śubh īstar)
- Limba islandeză - Gleðilega páska
- Limba indoneziană - Selamat Paskah
- Limba irlandeză (galeză) - Cáisc Shona Dhuit/Dhaoibh ; Beannachtaí na Cásca
- Limba italiană - Buona Pasqua

-Limba japoneza - イースターおめでとう (Īsutā omedetō)

-Limba latina - Prospera Pascha sit

-Limba letona - Priecīgās Lieldienas

-Limba lituaniana - Sveiki sulaukę velykų

-Limba luxemburghesa - Schéin Ouschteren

-Limba macedoniana - Срекен Велигден (Sreken Veligden) ,

Христос воскрес (Hristos voskrese) Cristos a inviat (s-a înaltat) ; Вистина воскрес (Vistina voskrese) Cu adevarat a inviat (raspuns)

- Limba malteza - L-Għid it-tajjeb

- Limba marathi - शुभ ईस्टर (śubh īstar)

- Limba norvegiana - God påske

- Limba occitana - Bonas Pascas

- Limba olandeza - Vrolijk Pasen ; Zalige paasdagen ; Zalg Pasen

-Limba persiana - (eide pak mobārak) عید پاک مبارک

-Limba poloneza - Szczęśliwej Wielkanocy! Wesółych Świąt Wielkiej Nocy

-Limba portugheza - Boa Páscoa, Páscoa Feliz, Feliz Páscoa

- Limba punjabi ਈਸਟਰ ਖੁਸ਼ਿਯਾਂਵਾਲਾ ਹੋਵੇ (īstar khuśyānvālā hove)

- Limba rusa - Христос воскрес (Xristos voskrese) Cristos a inviat ; воистину воскрес (voistinu voskrese) Cu adevarat a inviat (raspuns)

-Limba sarba - Христос васкрсе (Hristos vaskrse) - Cristos a inviat ; Ваистину васкрсе (Vaistina vaskrse) - Cu adevarat a inviat (raspuns)

-Limba scotiana (galeza) - A' Chàisg sona

-Limba siciliana - Bona Pasqua

-Limba slovaca - Milostiplné prežitie Veľkonočných sviatkov

-Limba slovena - Vesele velikonočne praznike

-Limba spaniola - ¡Felices Pascuas!

-Limba suedeza - Glad Påsk

-Limba swahili - Heri kwa sikukuu ya Pasaka

-Limba tailandeza - สุขสันต์วันอีสเตอร์ (Suk-sənt-wən īs-toer)

-Limba turca - Paskalya bayramınız kutlu olsun

-Limba ucrainiana - З Великодніми святами (Z Velykodnimy sviatamy)

-Limba ungara - Kellemes Húsvéti Ünnepeket

-Limba urdu (eid mubarak) عید مبارک

-Limba vietnameza - Chúc Mừng Phục Sinh

-Limba welsa - Pasg Hapus

-Limba Yorùbá - È ku Ayọ Ajinde

Limba zulu - IPhasika elijabulayo / IPhasika elithokozayo

“ACELAȘI CER CE NU E”

ZILELE DE POEZIE CONSTANTIN VIRGIL BĂNESCU

În zilele de 17 și 18 mai 2013, la Târgoviște au avut loc Zilele de poezie Constantin Virgil Bănescu, ediția a IV-a.

Ca și la edițiile trecute a avut loc decernarea premiilor Concursului Național de Creație:

- ❖ *Premiul Constantin Virgil Bănescu*
- ❖ *Premiul revistei Observatorul Cultural*
- ❖ *Premiul Primăriei Municipiului Târgoviște*
- ❖ *Premiul Centrului Județean de Cultură*
- ❖ *Premiul Teatrului Municipal Târgoviște*
- ❖ *Premiul Liceului „Voievodul Mircea” Târgoviște*
- ❖ *Premiul Bibliotecii Județene „I. H. Rădulescu”*

Iar câștigătorii au fost:

- Cernat-Ștefan Amalia Georgiana
- Dozescu Adelina Georgeta
 - Bălan Cătălina
 - Gavrilovici Anastasia
 - Coman Emil Daniel
 - Matei Cătălina
- Gheorghiuiescu Bianca

Participanții s-au putut bucura, de asemenea, și de o metodă nouă de creație a unor poezii inedite. Razvan Țupa a fost coordonatorul acestui magnific atelier de creație care s-a desfășurat în mai multe etape, după cum însuși el prezintă:

“**Exercițiul 1.** dialogul (relational)- pornind de la unul dintre exercitiile de actorie ale metodei meisner am adaptat pentru poezie jocul raspunsurilor: Detalii repetate/ schimbate dintr-un capat in celalalt al mesei intre doi participanti.

Exercițiul 2. concentrarea (relational) **Exercițiul 3** – unde lasi un sunet sa te duca si cum il organizezi, față de cel căruia îi citești (literele/ silabele fiecarui cuvânt dintr-un vers)

Exercițiul 4- Lectura poemului în același timp cu suportarea întrebărilor automate

Exercițiul 5 tema secretă pentru festivitatea de premiere de pe 18 mai de la muzeul cartii din Târgoviște.”

Jagrat

aici vreau sa scriu
unde nimic nu e adevarat

aici
unde totul stralucește
și e atât de stralucitor
încât singurul loc pe care-l
mai pot privi
este locul înlauntrului meu

aici
unde Dumnezeu își
deschide palma
aici
unde Dumnezeu nu-si
închide palma

aici vreau sa scriu
pe zidul de matase

Constantin Virgil Bănescu

Invitați:

Nora Iuga
Carmen Mușat
Doina Ioanid
Rita Chirian
Diana Geacă
Laura Marcovschi
Elena Borrás García
(Spania)
Clara Mitola (Italia)
Victoria Milescu
Ioana Geacar
Jan Mysjkin (Olanda)
Florin Bican
un Cristian
Radu Vancu
Claudiu Komartin
Răzvan Țupa
Gabriel Daliș
Radu Nițescu
Alexandru Văsieș
Vlad Pojoga
Octavian Soviany

Simpozionul și-a găsit un loc și în paginile ziarului **Observator cultural**, nr. 415 (673) 16-22 mai 2013, prin vocea Doinei Ioanid: *“Poezia lui Constantin Virgil Bănescu găsește ușor calea de acces spre cititor, pentru că vine dinspre viață, dinspre tot ce este omenesc, dinspre „trupul-suflet“, cu nedumeriri, uimiri, zbateri, iubiri, iluminări și spaime, și pentru că are cuvintele și sensibilitatea poetică care să transforme toate acestea în poezie autentică. Scrisul pe zidul de mătase al lui Constantin Virgil Bănescu nu are cum să nu te atingă.”*

Acest simpozion nu ar fi fost posibil fără sprijinul:

*Primăria Municipiului Târgoviște
Revista Observator Cultural
Centrul Județean de Cultură
Dâmbovița
Teatrul Municipal Târgoviște
Biblioteca Județeană „I. H. Rădulescu”
Muzeul Județean de Istorie
Complexul Muzeal Curtea
Domneasca
Universitatea Valahia Târgoviște
Maison Francophone Dâmbovița
Liceul „Voievodul Mircea”
Târgoviște
Elena Cremenescu
Cofetăria Dieta Târgoviște
Pensiunea Eden Târgoviște*

23 Mai - Ziua mondială a meteorologiei

Ziua Mondială a Meteorologiei a fost decretată în anul 1960, pentru a face mai bine cunoscută și apreciată activitatea Serviciilor Meteorologice și Hidrologice Naționale de către publicul larg din întreaga lume. Data de 23 Martie a fost aleasă pentru a sărbători intrarea în vigoare, în anul 1950, a Convenției Organizației Meteorologice Mondiale.

Tema aleasă pentru anul 2013 este: "Observând vremea putem proteja viața și bunurile", marcând în același timp, aniversarea a 50 de ani de activitate a Programului Veghea Meteorologică Mondială. Această temă subliniază unul dintre motivele de a exista ale OMM – reducerea numărului de victime și a pagubelor cauzate de hazardele legate de vreme, climă și apă. În același timp, Ziua Mondială a Meteorologiei din anul 2013 reprezintă o recunoaștere a contribuției fundamentale a Veghii Meteorologice Mondiale la atingerea acestui scop.

Meteorologia este disciplina care se ocupă de studiul fenomenelor atmosferice, având ca obiect în special procesele climatice, precipitații, temperatură, curenți de aer, descărcărilor electrice (fulgere) și prognoza lor. Știința care se ocupă cu studiul învelișului atmosferic al Pământului și al proceselor din cuprinsul său.

Activitatea în domeniu implică cercetarea condițiilor și fenomenelor meteorologice ; prelevarea, analizarea, evaluarea și interpretarea datelor meteorologice pentru prevederea vremii și determinarea condițiilor climatice specifice unor diferite regiuni geografice ; dezvoltarea de noi teorii meteorologice sau îmbunătățirea unora existente; dezvoltarea de noi sau îmbunătățirea unor metode, tehnici și instrumente meteorologice.

Încălzirea globală

Fenomenul catalogat în ultimii ani de ONU drept cea mai gravă amenințare la adresa planetei, începe să fie tot mai contestat de oamenii de știință, iar tot mai multe voci cred că este vorba, de fapt, despre o inselaciune globală, opera unor oameni de știință corupți de politicieni și grupuri de interese.

Ultimul scandal din seria încălzirii globale este deja celebrul Climategate, de la începutul acestui an, în centrul căruia se afla profesorul Phil Jones, directorul Centrului de Cercetări Climatice al Universității East Anglia, acuzat de manipularea datelor reale privind încălzirea globală.

Ultima teorie ce se opune încălzirii globale, transformată într-un adevărat curent politic și economic, în ultimii ani, susține că temperatura planetei este influențată în primul rând de condițiile meteo de pe Soare, nicidecum acțiunile omului asupra planetei.

Discuțiile vor continua, cu siguranță, în perioada următoare, iar presiunea pusă de jurnaliști asupra oamenilor de știință și noile informații obținute ar putea, într-un viitor mai mult sau mai puțin apropiat, să facă în sfârșit lumina asupra acestui subiect ce se afundă, între timp, în tenebre.

Potrivit datelor OMM, 2010 a fost cel mai cald an din istoria măsurărilor meteorologice, situându-se la același nivel cu anii 1998 și 2005, întrucât diferențele relative dintre cei trei ani se află în marja de eroare admisă.

